

Nr. 1/2020 Hírlevél

Az AquaPinka projekt áttekintése

Futamidő: 2020. január – 2022. szeptember

A Pinka a magyar-osztrák államhatárt többszörösen metszi. A vízkészletét Ausztria és Magyarország is használja.

Az INTERREG V-A Ausztria Magyarország Együttműködési Program keretein belül jóváhagyott ATHU115 AquaPinka - A Pinka fenntartható vízgazdálkodása elnevezésű projektben a magyar és az osztrák vízügyi szervek dolgoznak együtt egy fenntartható vízkészlet-gazdálkodási terv kialakításán. A projekt 2020. január 1-én kezdődött és 2022. szeptember 30-án fejeződik be.

A projekt legfőbb célja a Pinka és mellévízfolyásai jó ökológiai állapotának elérése és fenntartása. Ehhez készül egy közös stratégiai és vízgazdálkodási terv, amely mindkét országban a vízügyi és vízjogi döntéshozatalt segíti. Továbbá a projekt értékes információval szolgál a Pinka mentén élő lakosság és a szakmailag érintettek (vízgazdálkodás, természetvédelem, felsőoktatás, erőművek, mezőgazdaság, önkormányzatok, civil szervezetek stb.) számára.

A projekt tartalma és metodikája

A határszakaszon folyó vízfolyással való gazdálkodás csak közösen egyeztetett elvek alapján lehetséges. A Pinka vízkészletének megfelelő felhasználásához elsősorban a határszelvényekben kell a be- és kilépő víz mennyiségi és minőségi elvárásait meghatározni. A Pinka jó ökológiai állapotának fenntartásához a Pinka kisvízi vízgazdálkodási koncepciójának megalkotása szükséges.

Az elvégzendő vízminőségi vizsgálatok és vízrajzi mérések alapján, figyelembe véve a korábbi vizsgálatok adatait és bevonva a vízhasználatra jogosultakat, tervet kell készíteni a Pinka határszakasz fenntartható vízgazdálkodására, különösen kisvízhozam esetére („A Pinka kisvízi vízgazdálkodási koncepciója“), valamint vízökológiai intézkedéseket is meg kell határozni a vízfolyás és környezetének javítására.

Ez a koncepció lehetőségessé teszi a hallépcsők, a megkerülő csatornák, a holtági vízpótlások és az erőművek üzemeltetésére történő jó gyakorlat megtervezését és előkészítését

Az AquaPinka egy innovatív projektmegközelítéssel dolgozik. A projekt újdonsága a határt többször metsző vízfolyás vízkészletének és vízminőségének országonként, egymástól független vizsgálata helyett, egyidejű, kétoldalú közös monitoring végrehajtása és kiértékelése, valamint közösen egyeztetett vízkészlet-gazdálkodási terv kidolgozása a vízkészletek fenntartható kezeléséhez.

A projekt a menedzsment és kommunikáció mellett a következő tartalmi munkacsomagokból áll:

1. Monitoring
2. Modellezés
3. Vízkészlet-gazdálkodási terv megalkotása

A Pinka vízi világa

A Pinka a Rába folyó legjelentősebb mellékvíz-folyása a Vas megyei szakaszon, melyet kedvelt horgász helyként is számon tartanak. A tiszta vízű határpatak számos védett halfajnak ad otthont. A Pinka gazdag faunával rendelkezik.

Vízirigó: Kedvelt élőhelye a tiszta, gyorsfolyású és oxigéndús vízfolyások. Állandó madár.

Jégmadár: Hazánk egyik legszínompásabb madara, mely folyó-, vagy állóvizek mentén található meredek partfalakba vájt üregekben költ.

Sávós szitakötő: A sávós szitakötő a napsütötte, vízi- és vízparti növényekben gazdag vizeket kedveli.

Álkérész: Az álkérészek lárvái vízben élnek. A kifejlett rovarok vízfolyások közelében élnek, többnyire a partközeli ágakon vagy köveken tartózkodnak.

Sebes pisztráng: Kavicsos, vagy görgeteges medrű, oxigéndús, hideg tiszta vízű, folyók lakója.

Tegzes lárva: Apró ásványi anyagokból, vagy szerves törmelékből lakócsöveket (tegezt) készítenek. Egyes tegzes fajok a táplálékszerzéshez fogóhálót szőnek.

Forrás: Land Burgenland

Kapcsolattartók

Vezető Partner:

Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

Székely Edgár

E-Mail: szekely.edgar@nyuduvizig.hu

Projektpartner:

Burgenland Tartomány – 5-ös osztály – Építési Igazgatóság

DI Christian L. Sailer

E-Mail: post.a5-wasser@bgld.gv.at

Projektadminisztráció (AT):

mecca consulting

DI Dr. Hannes Schaffer

E-Mail: office@mecca-consulting.at

A munkák eddigi állása és kitekintés

A munka megkezdésének alapja egy közösen elkészített monitoring terv volt, amelynek végrehajtása 2020 októberében megkezdődött.

2020 nyarán párhuzamosan zajlottak a felszíni és felszín alatti mérési pontok kiépítéséhez szükséges előkészítő és kivitelezési munkák a határ mindkét oldalán.

A következő kimenetek lesznek a projekt során kidolgozva:

- A projekt-monitoringrendszer elemei:
 - 12 felszíni vízrajzi állomás a Pinkán
 - 29 felszíni vízrajzi monitoring pont a Pinkán, a betorkolló vízfolyásokon valamint a vízerőművek hallépcsőjében
 - 10 vízminőségi monitoring pont a Pinkán
 - 33 felszín alatti monitoring állomás (talajvizes kút)
 - 7 halvizsgálati monitoring pont a vízerőművek hallépcsőjében
- Hidrodinamikai és vízminőségi modell a Pinkára
- A Pinka vízkészlet-gazdálkodási terve

Nyilvános rendezvények a projektnél és részvétel:

Az eredetileg 2020 májusára betervezett Kick-off rendezvényt a COVID-19 miatt el kellett halasztani. Sajnos a helyzet 2020 őszén sem tette lehetővé, hogy a rendezvény megrendezésre kerüljön. Most az a terv, hogy a rendezvény egy köztes konferencia formájában valósul meg a 2021-es év folyamán.

A magyar oldal azt tervezi, hogy 2021-ben a Víz Világnapjához kapcsolódóan interaktív biológia órákat tart a Pinka vízi élőlényeiről. Az osztrák Fél is tervez nyilvános rendezvényeket, amivel a tudatosságot tudják a Pinka folyórendszer iránt.